

Notitie

Referentienummer
GM-0029735

Datum
25 augustus 2011

Kenmerk
307853

Betreft
Quick Scan natuur Drafnalaantje, Naarden

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Naarden stelt voor de percelen aan het Drafnalaantje, Vogellaantje en Valkeveensleaan een nieuw bestemmingsplan op. Grontmij is gevraagd om bij dit bestemmingsplan een quick scan natuur uit te voeren om de (on)mogelijkheden met betrekking tot natuur in kaart te brengen.

De natuurwetgeving schrijft voor om, voorafgaand aan een ontwikkeling, een inschatting te maken van de natuurwaarden van het plangebied en mogelijke effecten hierop veroorzaakt door de voorgestane ontwikkelingen. In deze quick scan natuur wordt, op basis van bestaande informatie en een oriënterend veldbezoek, een inschatting gemaakt van de natuurwaarden van het plangebied en de mogelijke relaties die er liggen met de omgeving. De quick scan geeft inzicht in de noodzaak tot het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet, een Natuurbeschermingswet vergunning, 'Nee, tenzij...' - toets EHS dan wel de noodzaak tot het uitvoeren van nadere inventarisaties of effectbeoordelingen. De quick scan vormt daarmee de basis voor eventuele verdere procedures of vervolgonderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor de natuur.

Binnen deze quick scan worden uitsluitend de effecten beoordeeld, in het kader van de bestemmingsplanwijziging.

1.2 Het plangebied

Het plangebied ligt in de wijk Valkeveen. Dit ligt aan de noord- en oostzijde van de vesting en bestaat uit veel groen en villabebouwing. Het plangebied ligt aan de zuidzijde van het Vogellaantje, ten noorden van het Drafnalaantje en ten westen van de Valkeveenselaan. In figuur 1 is de exacte begrenzing van het plangebied weergegeven.

Het plangebied ligt binnen een villagebied en bestaat uit drie kavels waarop vrijstaande woonbebouwing mogelijk is. In en rond het plangebied is veel (afschermend) groen aanwezig. De bebouwing is over het algemeen grootschalig, de structuur wordt gevormd door de beplanting en hoge bomen. De bebouwing is hier ingepast, zonder te overheersen. Ontsluiting van het plangebied vindt plaats via de Valkeveenselaan naar de Naarderstraat, waarvandaan het centrum van Naarden, of in oostelijke richting, Huizen kan worden bereikt.



Figuur 1: Ligging plangebied (rood).

1.3 *Voorgenomen ontwikkeling*

Het plangebied is momenteel al ingericht en bestemd voor woningbouw. Met het nieuwe bestemmingsplan worden extra mogelijkheden toegevoegd aan de huidige bebouwingsmogelijkheden. In dit hoofdstuk worden de ontwikkelingen beschreven.

Vogellaantje

Voor het bouwvlak dat aan het Vogellaantje is gesitueerd, aan de noordzijde van het plangebied, vervalt de mogelijkheid, die in het vigerende bestemmingsplan bestond, om de bestaande bebouwing op dit perceel uit te breiden. De bebouwing zoals deze op dit moment op de kavel is gesitueerd mag dus niet worden vergroot.

Valkeveenselaan

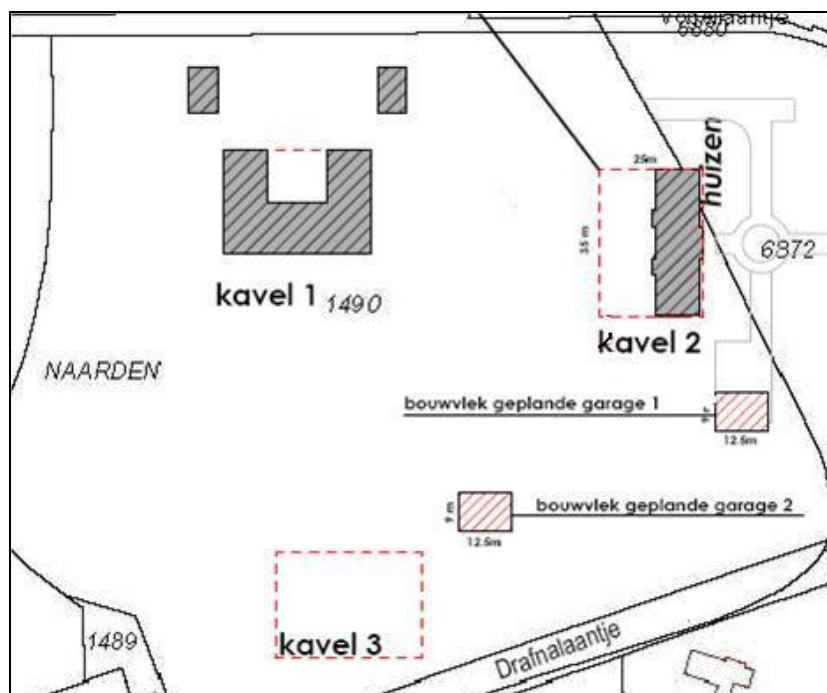
Voor de bebouwing aan de Valkeveenselaan, aan de oostzijde van het plangebied, blijft de regeling dat deze bebouwing met maximaal 20% binnen het bouwvlak mag worden uitgebreid, bestaan.

Daarnaast wordt de mogelijkheid geboden om een vrijstaande garage op dit perceel te bouwen, zoals weergegeven in figuur 2. Deze garage mag worden onderkelderd.

Drafnalaantje

Aan het Drafnalaantje wordt, binnen het bouwvlak, een landhuis van maximaal 4.000 m³ mogelijk gemaakt, met bijbehorende bouwwerken. De mogelijkheid bestaat om de bebouwing aan het Drafnalaantje te onderkelderen.

In figuur 2 is te zien dat het bouwvlak van kavel 3 reeds in het bestaande bestemmingsplan is opgenomen. De wijziging bestaat dan ook uit het verhogen van de maximale inhoud van het landhuis. Daarnaast geldt dat in de bestaande situatie hier nog geen bebouwing aanwezig is (maar dus wel toegestaan).



Figuur 2: Situering van de geplande garages en bouwvlak van max 4.000m³ (kavel 3).

2 Inventarisatie natuurwaarden en Effectbeoordeling

2.1 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te krijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten en gebieden in het plangebied en omgeving. Hierbij maken we gebruik van diverse ecologische atlanten en internetbronnen (zie literatuurlijst voor een overzicht).

Voor de ligging van de EHS, weidevogelgebieden en andere provinciale natuurgebieden is gebruikt gemaakt van de website van de provincie. Informatie over Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten is afkomstig uit de gebiedendatabase van het ministerie van EL&I.

In de Literatuurlijst is het complete overzicht van geraadpleegde bronnen weergegeven.

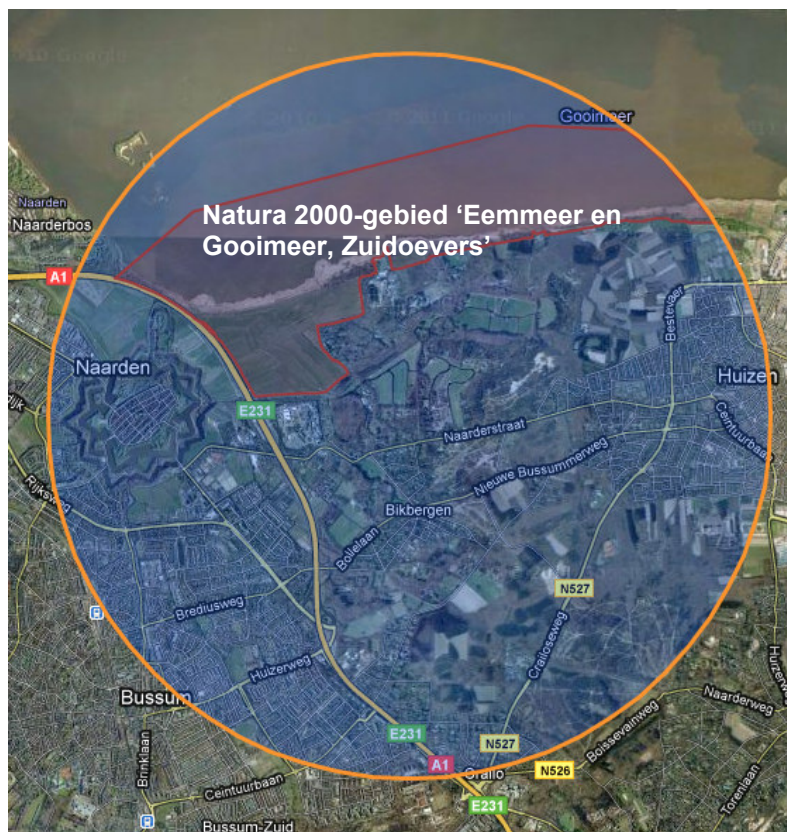
2.2 Natuurbeschermingswet

Binnen een straal van drie kilometer van het plangebied bevindt zich het Natura 2000-gebied Eemmeer en Gooimeer Zuidoever, zie figuur 3. Het Natura 2000-gebied ligt op minder dan 1 kilometer afstand.

Eemmeer en Gooimeer

Het Eemmeer en Gooimeer ontstonden als verzoete overblijfselen van de voormalige Zuiderzee toen Zuidelijk Flevoland werd drooggelegd (1968). Het Eemmeer ontvangt vooral water uit de Gelderse Vallei, via de Eem, een kleiner deel wordt aangevoerd vanuit de Veluwerandmeren. Het water in het Gooimeer is een mengsel van water uit het Eemmeer en uit het IJmeer, waarmee het Gooimeer in open verbinding staat. Het Eemmeer heeft een gemiddelde diepte van -1.9 m NAP, het Gooimeer is met -3.6 m, mede door de aanwezigheid van diepe zandwinputten, gemiddeld relatief diep, maar het aangewezen deel heeft een maximum diepte van -1.2 m NAP en is grotendeels minder dan een meter diep. Door de aanleg van het zandtalud ten behoeve van de Stichtse Brug is daarlangs in het Eemmeer in de jaren tachtig een brede rietstrook ontstaan. In het Eemmeer is tijdens de aanleg van de polderdijk van Zuidelijk Flevoland het eiland de Dode Hond opgespoten. In 1992 is verder ten oosten van de Stichtse Brug een kleine zandplaat aangelegd. De oevers bestaan voornamelijk uit moerasvegetaties met slikranden. Op het eiland De Dode Hond worden daarnaast ook wilgenbossen en struwelen aangetroffen. In vergelijking met de overige randmeren komen er in het Eemmeer weinig waterplanten voor. Alleen in de baai ten

zuiden van de Dode Hond worden structureel waterplanten aangetroffen. Het Eemmeer is sterk geëutrofeerd. De nutriëntbelasting is sinds de jaren tachtig teruggedrongen. In beide meren is sprake van verbetering van de waterkwaliteit en toename van mosselen en waterplanten. Het Gooimeer Zuidoever omvat ondiep water met waterplanten, een brede strook verland oevergebied, dat geleidelijk overgaat in een brede zandstrook met een hoge wal, waarachter zich laag gelegen graslanden bevinden. Er heerst een zilt en brak milieu. Verder worden ondiepe wateren, oevers, rietlanden en enige vochtige graslanden aangetroffen. De kustlijn is destijds ontstaan door afslag van de stuwwal van het Gooi als gevolg van getijdenbeweging. Door sedimentatie is een min of meer terrasvormige afzetting even onder de wateroppervlakte gevormd en een zandige en lemige klif ontstaan (bron: EL&I, Gebiedendatabase; www.rijksoverheid.nl)



Figuur 3: Ligging Natura 2000-gebieden (rood) binnen straal van 3 km van plangebied (bron: EL&I; www.rijksoverheid.nl).

Naast dit Natura 2000-gebied, bevinden zich ook vijf beschermde natuurmonumenten binnen deze straal, te weten: Gooise Noordflank, Limitische heide, Nieuw Bussumerheide/ vliegheide, Tafelberg-/ Blaricummerheide en Tafelberg/ Blaricummerheide II. Direct ten zuiden van de Naarderstraat bevindt zich Nieuw Bussumerheide/ vliegheide.

De voorgenoemde ontwikkeling bestaat uit het mogelijk maken van nieuwe bebouwing. Het gaat hierbij om een kleinschalige ingreep (1 woondoeleinde en een garage) met slechts lokale effecten van verwijderen vegetatie, bouwrijp maken en bouwwerkzaamheden. Dit heeft geen negatieve effecten op de instandhoudingdoelstellingen van het Natura 2000-gebied 'Eemmeer en Gooimeer, Zuidoever' of de natuurwaarden en natuurschoon van de nabij gelegen Beschermde Natuurmonumenten. In dit kader treden geen negatieve effecten op en hoeven geen vervolg procedures in gang te worden gezet.

2.3 *Ecologische Hoofdstructuur*

Het plangebied bevindt zich binnen de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur, zie figuur 4. Het plangebied is begrensd als EHS met het natuurdoeltype (wezenlijke kenmerken en waarden) 'Dennen-, eiken- en beukenbos'.

Ingrepen met negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS zijn in eerste instantie niet toegestaan. Hierbij wordt het nee, tenzij...- principe gehanteerd. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een EHS gebied dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies in kwaliteit en oppervlak dient te worden gecompenseerd.

Voor dit project geldt dat de kavels reeds zijn bestemd als woondoeleinde. Planologisch gezien is het bestemmingsplan leidend. Dit betekent dat de voorgenomen ontwikkeling is toegestaan, mits deze binnen de plankaart (footprint van woondoeleinden) van het bestemmingsplan plaatsvinden.



Figuur 4: Ligging Ecologische Hoofdstructuur (groen) nabij plangebied (rood) (bron: Structuurvisie vastgesteld door PS 21 juni 2010).

2.4 *Flora*

In de geraadpleegde bronnen (zie Literatuurlijst) zijn geen waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten. Er heeft geen veldbezoek plaatsgevonden, het voorkomen van beschermde planten kan dan ook niet worden uitgesloten. Indien vegetatie wordt vergraven en/of verwijderd dient alsnog een veldbezoek plaats te vinden waarbij wordt geïnventariseerd op beschermde plantensoorten.

2.5 *Zoogdieren*

Het bosrijke gebied, waar het plangebied onderdeel van uitmaakt biedt leefgebied voor algemene soorten zoals hermelijn, bunzing, egel, vos, ree, konijn en bosspitsmuis. Dit zijn alle algemene soorten van tabel 1 Flora- en faunawet. Naast deze algemene soorten kunnen tevens zwaar beschermde soorten zoals eekhoorn en vleermuizen.

De eekhoorn is beschermd onder tabel 2 Flora- en faunawet. Eekhoorns leven grotendeels solitair, alleen in de winter en voorjaar worden nesten gemeenschappelijk gebruikt. De afmetingen van het leefgebied van eekhoorn variëren sterk; groottes van 2 tot 50 hectare zijn bekend. Naast een hoofdnest heeft een individuele eekhoorn diverse reservenesten, in totaal circa 4 tot 7 stuks. Het is onduidelijk of binnen het plangebied nesten van eekhoorns aanwezig zijn. Indien bomen worden gekapt dient dit nader te worden onderzocht op gebruik van eekhoorns.

Tot slot maakt het plangebied onderdeel uit van jachtbiotoop en/of vliegroute van vleermuizen. Vleermuissoorten die hier voor kunnen komen zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis. Daarnaast worden tweekleurige vleermuis, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart en baardvleermuis hier minder snel verwacht maar komen in de regio wel voor. De functionaliteit van het jachtbiotoop en/of vliegroute komt niet in het geding. Het betreft namelijk een kleinschalige ingreep met slechts lokale effecten. Door het plaatselijk kappen van bomen gaat niet direct jachtbiotoop of een vliegroute verloren, daarbij geldt dat er voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig zijn.

Boombewonende vleermuizen kunnen daarnaast een vaste verblijfplaats bezitten. Hiervoor worden vaak oude, dikke bomen met spleten en/of holtes betrokken. Indien bomen met vaste verblijfplaatsen van vleermuizen worden gekapt, wordt de verblijfplaats vernietigd en komt de functionaliteit van het leefgebied wel in het geding. Dit is vanuit de Flora- en faunawet niet toegestaan. Indien bomen worden gekapt, dient nader onderzoek te worden uitgevoerd naar het voorkomen en gebruik van vleermuizen. Dit onderzoek dient conform het vastgestelde vleermuisprotocol¹ te worden uitgevoerd. In dit vleermuisprotocol staat beschreven hoeveel veldbezoeken in welke periode moeten plaatsvinden.

Indien uit dit onderzoek naar voren komt dat er daadwerkelijk vleermuizen verblijven in de bomen, dient voor de kap van deze bomen ontheffing te worden aangevraagd. Een ontheffingsaanvraag voor de soorten uit tabel 2/ 3 Flora- en faunawet wordt aan drie criteria getoetst:

1. Er is geen alternatief;
2. Er is sprake van een dwingende reden van groot openbaar belang;
3. De plannen doen geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van deze soorten.

Omdat vleermuizen zwaar beschermd zijn onder tabel 3 Flora- en faunawet, kan deze ontheffing alleen worden aangevraagd indien met het project één van de volgende belangen wordt gediend:

- Bescherming flora en fauna (belang b);
- Volksgezondheid of openbare veiligheid (belang d);
- Dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten (belang e).

Daarnaast geldt dat er mitigerende en compenserende maatregelen moeten worden getroffen, met als doel negatieve effecten zoveel mogelijk te voorkomen dan wel te beperken. Ten behoeve van de eekhoorn kunnen deze maatregelen bestaan uit:

- De nestlocaties van de eekhoorn worden niet gekapt en er blijft een strook van circa 30 meter over tussen de nestboom en de te bouwen woningen.
- De kapwerkzaamheden worden uitgevoerd buiten het voortplantingsseizoen van de eekhoorn (15 maart-15 augustus).
- Er wordt een nieuwe laanstructuur aangelegd om het blijvende leefgebied van de eekhoorn te verbinden met overige bosjes binnen van het plangebied.

¹ Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2010. Vleermuisprotocol 2010, 5 maart 2010.

Voorbeeld van mitigerende/ compenserende maatregelen ten behoeve van de vleermuizen bestaan uit:

- de sloop wordt in de minst kritische periode uitgevoerd. Nader onderzoek moet uitwijzen wat de minst kritische periode is. Over het algemeen worden de maanden maart-april en oktober aangehouden dit zijn de periode tussen zomer en winterverblijfplaatsen.
- voorafgaand aan de sloop zal eerst de locatie ongeschikt worden gemaakt voor verblijf. Zodat tijdens de kapwerkzaamheden geen vleermuizen meer verblijven in de bomen;
- voorafgaand aan de sloop dienen alternatieven verblijflocaaties te worden aangebracht. Dit betekent dat voorafgaand aan de vernietiging van de vaste verblijfplaatsen al een alternatieve locatie beschikbaar moet zijn, waar de vleermuizen naar uit kunnen wijken. Dit kan bestaan uit vleermuiskasten welke aan de te behouden bomen worden bevestigd. Toepassing is afhankelijk van vleermuissoort en functie van vleermuisverblijf.

Indien aan deze voorwaarden (belang en alternatieven) wordt voldaan en voldoende mitigerende en compenserende maatregelen worden getroffen, kan ontheffing van Flora- en faunawet worden verkregen.

2.6 *Vogels*

In de bomen en overige groenelementen in de tuin kunnen diverse vogels tot broeden komen. Vogels die hier tot broeden komen zijn roodborst, zanglijster, merel, putter, boompieper, heggenmus, braamsluiper en buizerd.

Alle vogels genieten bescherming onder Flora- en faunawet. Verstoring van broedende vogels en broedsel is niet toegestaan. Verstoring van broedvogels treedt op wanneer er tijdens de broedperiode (circa 15 maart – 15 juli) werkzaamheden plaatsvinden, waardoor broedgevallen worden verstoord, zoals vergraven van terrein waar groundbroeders nestelen. Het verstoren van broedsel (inclusief broedende vogels, nesten en eieren) is niet toegestaan (Flora- en faunawet).

Nesten van buizerd, boomvalk, havik en uilen zijn jaarrond beschermd. Voor het kappen/ verwijderen van dergelijke nesten is te allen tijde een ontheffing van Flora- en faunawet noodzakelijk. Omdat er geen veldbezoek heeft plaatsgevonden kan niet worden uitgesloten of hier nesten van jaarrond beschermde soorten aanwezig zijn. Indien bomen worden gekapt dient alsnog een broedvogelcheck te worden uitgevoerd.

2.7 *Vissen*

Binnen het plangebied zijn geen waterelementen aanwezig en biedt dan ook geen geschikt leefgebied voor vissen. In dit kader treden geen negatieve effecten op.

2.8 *Amfibieën en reptielen*

Binnen het plangebied zijn geen waterelementen aanwezig en biedt daarmee geen optimaal leefgebied voor amfibieën. Mogelijk dat algemene soorten zoals gewone pad en kleine watersalamander hier in de winter verblijven. Dit zijn beide algemene soorten van tabel 1 Flora- en faunawet. In het kader van ruimtelijke ingrepen geldt voor deze soorten een algehele vrijstelling van Flora- en faunawet. Er zijn binnen het plangebied en in de directe omgeving daarvan geen waarnemingen bekend van rugstreeppadden. Gezien het bosrijke gebied met opgaande begroeiing, biedt het plangebied ook geen geschikt habitat voor de rugstreeppad en wordt hier niet verwacht.

De nabij gelegen Beschermde Natuurmonumenten zijn het leefgebied voor reptielen zoals zandhagedis, levendbarende hagedis (en ringslang). Het plangebied biedt echter geen geschikt leefgebied voor deze soorten en worden hier dan ook niet verwacht. In dit kader treden geen negatieve effecten op.

2.9 *Overige soorten*

In de geraadpleegde bronnen zijn geen waarnemingen bekend van overige zwaar beschermde diersoorten, deze worden hier dan ook niet verwacht.

3 Toetsing & conclusies

3.1 *Toetsing Natuurbeschermingswet*

De voorgenomen werkzaamheden vinden buiten de invloedssfeer van het Natura 2000-gebied 'Eemmeer en Gooimeer, Zuidoever' plaats. De voorgenomen ontwikkeling heeft namelijk slechts lokale effecten. Binnen een straal van drie kilometer bevinden zich ook verschillende Beschermden Natuurmonumenten, waarvan Nieuw Bussumerheide/ vliegheide direct aan de zuidzijde van Naarderstraat bevindt. Ook met betrekking tot deze Beschermden Natuurmonumenten geldt dat om een kleinschalige ingreep gaat, waarbij slechts sprake is van lokale effecten en geen negatieve effecten op de natuurwaarden en natuurschoon van de Beschermden Natuurmonumenten. In dit kader treden geen negatieve effecten op en hoeven geen vervolg procedures in gang te worden gezet.

3.2 *Toetsing Ecologische Hoofdstructuur*

Het plangebied is opgenomen binnen de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur. De woonbestemming aan Drafnalaantje is vanuit het bestaande bestemmingsplan al mogelijk gemaakt. Planologisch is het bestemmingsplan leidend (boven de EHS). Dit betekent dat indien de bebouwing binnen de bestaande footprint van het bestaande bestemmingsplan plaatsvindt, er geen aanvullende procedures in gang hoeven te worden gezet.

Indien de footprint echter groter wordt en hier bomen worden gekapt, worden de wezenlijke kenmerken en waarden van EHS aangetast. Er wordt dan aanbevolen om dan de voorgenomen ontwikkeling af te stemmen met Provincie Noord-Holland.

3.3 *Toetsing Flora- en faunawet*

Het plangebied biedt een geschikte biotoop voor verschillende soorten van tabel 1 Flora- en faunawet. In het kader van ruimtelijke ingrepen geldt voor alle tabel 1 soorten een algehele vrijstelling van verbodsbepalingen van Flora- en faunawet.

Uit de voorliggende hoofdstukken blijkt dat broedvogels en zoogdieren binnen het plangebied kunnen voorkomen, die beschermd zijn onder Flora- en faunawet tabel 2 en 3.

- Met betrekking tot de broedvogels moeten de versturende werkzaamheden, zoals het vergraven van terrein, buiten het broedseizoen uit worden gevoerd. Het broedseizoen is per soort verschillend maar over het algemeen wordt de periode 15 maart tot 15 juli aangehouden.
- Indien bomen worden gekapt dienen deze te worden gecontroleerd op jaarrond beschermde nesten (broedvogel inventarisatie) en vaste verblijfplaatsen van vleermuizen (vleermuisonderzoek). Indien uit nader onderzoek naar voren komt dat daadwerkelijk een vaste verblijfplaats in de te kappen bomen aanwezig is, dient hiervoor een ontheffing van Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Ditzelfde geldt voor jaarrond beschermde nesten van vogels.
- Het plangebied maakt mogelijk deel uit van het leefgebied van de eekhoorn (tabel 2). Indien bomen worden gekapt, dienen deze te worden geïnventariseerd op eekhoornnesten. Bij vernietiging van een eekhoorn nest dient ontheffing te worden aangevraagd.

Er wordt aanbevolen om voorafgaand aan het eventuele nader onderzoek, eenmalig een habitatscan uit te voeren. Dit bestaat uit één veldbezoek waarbij wordt vastgesteld of er beschermde plantensoorten voorkomen en of de te kappen bomen daadwerkelijk spleten, holtes, vogelnesten en/of eekhoornnesten bezitten. Mogelijk kan op basis van deze habitat-check het voorkomen van deze soorten toch worden uitgesloten en is aanvullend onderzoek niet noodzakelijk.

3.4 Conclusies

Natuurbeschermingswet

Er hoeven geen aanvullende procedures in gang te worden gezet.

Ecologische Hoofdstructuur

Er hoeven geen aanvullende procedures in gang te worden gezet.

Flora- en faunawet

In tabel 1 zijn de conclusies in het kader van de Flora- en faunawet weergegeven. In de tabel is voor de tabel 2/3 soorten van de soortgroepen welke binnen het plangebied mogelijk negatieve effecten ondervinden van de werkzaamheden, aangegeven of hiervoor aanvullend onderzoek en/of ontheffing noodzakelijk is. In de laatste kolom zijn mitigerende maatregelen opgenomen welke negatieve effecten voorkomen.

Tabel 1: Samenvatting voorkomen van tabel 2/3 soorten Flora- en faunawet met mogelijke effecten en vervolgpcedures.

Soortgroep	Soort	Bescherming FFW	Mogelijk effect	Aanvullend onderzoek noodzakelijk?	Indien aanwezig, ontheffing-aanvraag noodzakelijk?	Mitigatie
Flora	onbekend					
Zoogdieren	eekhoorn	tabel 2	vernietiging nest*	Indien bomen worden gekapt	ja	handhaven bomen
	vleermuizen	tabel 3	vernietiging vaste verblijfplaats*	Indien bomen worden gekapt	ja	handhaven bomen
Vogels	broedvogels	tabel 2	verstoring	nee	nee	buiten broedseizoen werken
	jaarrond beschermde nesten	tabel 2	verstoring/ vernietiging*	indien bomen worden gekapt	ja	handhaven bomen
Vissen	nvt					
Amfibieën	nvt					
Reptielen	nvt					
Overige	nvt					

*Indien alle bomen blijven gehandhaafd, treden geen negatieve effecten op en is geen nader onderzoek noodzakelijk.

Bijlage 1. Wet- en regelgeving van natuur

De natuurbeschermingswetgeving in Nederland valt uiteen in gebiedsbescherming en in soortenbescherming. Gebiedsbeschermende wetgeving voorziet in bescherming van aangewezen natuurgebieden en wordt geregeld in de nieuwe gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet. Deze wet ziet toe op bescherming van soorten planten en dieren zowel binnen als buiten beschermde natuurgebieden. Daarnaast zijn er ook beleidsmatig beschermde gebieden en soorten.

3.5 Natuurbeschermingswet

Handelingen die leiden tot (significante) negatieve effecten op de natuurwaarden binnen Natura 2000-gebieden mogen niet plaatsvinden zonder vergunning (artikel 19d, eerste lid).

Voor alle Natura 2000-gebieden worden beheerplannen opgesteld, waarin wordt vastgesteld hoe en wanneer de doelen voor een gebied gehaald worden (instandhoudingdoelstellingen). Activiteiten in en rondom Natura 2000-gebieden (landbouw, recreatie, waterbeheer), die geen significante schade toebrengen aan de natuurwaarden, worden in een beheerplan opgenomen. Voor deze activiteiten dient een toetsing bestaand gebruik te worden uitgevoerd, waarbij de bestaande activiteiten ingedeeld zijn in één of meerdere categorieën:

1. Gebruiksvorm in beheerplan zonder wijzigingen/maatregelen;
2. Gebruiksvorm in beheerplan met wijzigingen/maatregelen;
3. Gebruiksvorm niet in beheerplan, vergunningsprocedure;
4. Gebruiksvorm niet in beheerplan.

Als het project niet is vermeld in het beheerplan en niet kan worden beschouwd als “bestaand gebruik”, betekent dat moet worden nagegaan in hoeverre een vergunning nodig is door middel van een voortoets. Het toetsingsschema in bijlage 3 van de Natuurbeschermingswet geeft de te nemen stappen weer, doch om één en ander wat te verduidelijken daarom een korte toelichting.

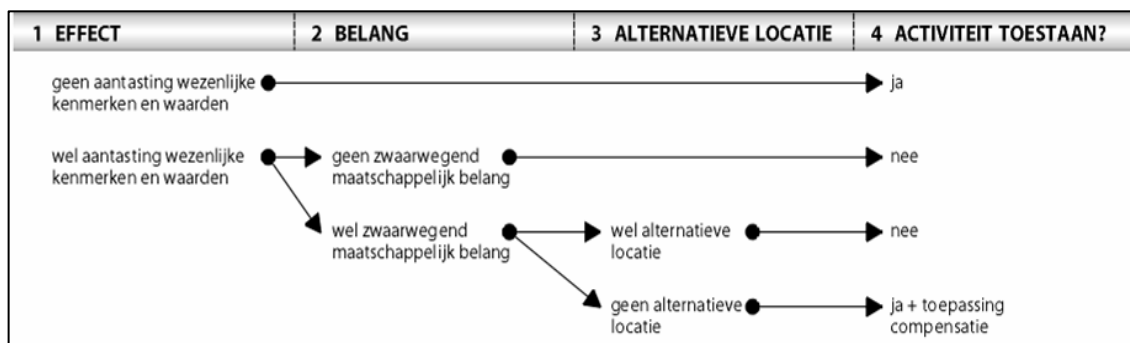
De voortoets geeft een indicatie of de geplande werkzaamheden leiden tot (significante) negatieve effecten op de gekwalificeerde habitattypen en habitatsoorten aan de hand van checklists van het Regiebureau Natura 2000. De volgende uitkomsten zijn mogelijk:

1. *Geen te verwachten negatieve effecten*, een vergunning is niet nodig.
2. *Negatief, niet significant effect verwacht*. In deze situatie wordt een verslechterings-toets voorgeschreven. Dit is een verdieplingslag van de voortoets met tevens hierin een voorstel voor mitigerende maatregelen. Deze toets heeft twee uitkomsten:
 - a. *De verslechtering is aanvaardbaar*, de vergunning wordt door bevoegd gezag verleend.
 - b. *De vergunning is niet aanvaardbaar*, de vergunning wordt geweigerd.
3. *Significant negatief effect verwacht*. In deze situatie wordt een passende beoordeling voorgeschreven. Op basis van de beste wetenschappelijke kennis en het nemen van mitigerende maatregelen worden alle aspecten van de activiteit op zichzelf en in combinatie van cumulatieve activiteiten of plannen getoetst. De passende beoordeling heeft drie uitkomsten:
 - a. *Er treedt geen verslechtering op*, een vergunning is niet nodig.
 - b. *Er treedt een niet significante verslechtering*, vergunning wordt verleend.
 - c. *Er treedt een significant effect op*, dan wordt een ADC-toets voorgeschreven bestaande uit een onderzoek naar Alternatieven, Dwingende redenen van groot openbaar belang en Compensatie van de verloren gaande waarden. Er zijn dan twee situaties:
 - i. *Het voldoet aan de ADC-voorwaarden*, vergunning wordt verleend.
 - ii. *Het voldoet niet hieraan*, vergunning wordt geweigerd.

3.6 *Natuurbeleid*

De Nota Ruimte vervangt het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) en geeft het beleidskader voor de duurzame ontwikkeling en een verantwoord toekomstig grondgebruik in het landelijke gebied in onder andere de vorm van Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones. De EHS is op provinciaal niveau uitgewerkt.

De afweging voor ingrepen in de EHS gaat volgens het 'nee, tenzij principe'. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een EHS gebied dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies in kwaliteit en oppervlak dient te worden gecompenseerd.



3.7 *Flora- en faunawet*

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht, deze is gericht op de duurzame instandhouding van soorten. De Flora- en faunawet vervangt onder andere de Vogelwet, de Jachtwet en de soortbescherming uit de Natuurbeschermingswet. In deze nieuwe wet zijn (nagenoeg) alle van nature in het wild voorkomende amfibieën, zoogdieren en vogels beschermd. Daarnaast is een beperkt aantal plantensoorten en ongewervelde beschermt. Voor soorten die vallen onder de bescherming van de wet gelden de volgende verbodsbepalingen met betrekking tot werkzaamheden in het buitengebied:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te veront- rusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13

Het is niet toegestaan beschermde soorten planten en dieren te vervoeren, of onder zich te hebben.

Vrijstelling en ontheffing

Conform artikel 75 is het mogelijk om in bepaalde gevallen ontheffing of vrijstelling te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikelen 8 t/m 12. Sinds het vrijstellingsbesluit van 23 februari 2005 kent de Flora- en faunawet drie beschermingsniveaus, veelal aangeduid met tabel 1, tabel 2 en tabel 3.

tabel 1	Algemene soorten	Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen, onderhoud en beheer geldt een vrijstelling. Er hoeft voor deze activiteiten geen ontheffing aangevraagd te worden.
tabel 2	Overige soorten	Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, mits wordt gewerkt volgens een door de minister van EL&I goedgekeurde gedragscode. Is er geen gedragscode dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de duurzame instandhouding van de soort).
tabel 3	Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMVB	Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt ten aanzien van deze soorten dat er altijd een ontheffing moet worden aangevraagd waarvoor een uitgebreide toets geldt. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets: 1) er is sprake van een bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor beheer en onderhoud is wel vrijstelling mogelijk indien gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.
	Vogels	Vogels vormen een aparte categorie. Vogels worden vooral negatief geraakt in hun broedperiode. Voor het verstoren van nesten wordt over het algemeen geen ontheffing verleend. Buiten de broedperiode betreft bescherming van vogelnesten vooral de vaste verblijfplaatsen van enkele standvogels zoals uilen, roofvogels, zwaluwen en huismus. Vaste verblijfplaatsen van die soorten zijn jaarrond beschermd en staan op de <i>'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten'</i> van het ministerie van EL&I. Een ontheffingsaanvraag voor het aantasten van deze verblijfplaatsen zal getoetst worden aan de zware toets (als bij tabel 3).

In de quick scan wordt getoetst welke verbodsbepalingen overtreden kunnen worden bij de uitvoering van het plan. Afhankelijk van het beschermingsniveau van de soort zal voor de overtreding van de verbodsbepaling al dan niet een ontheffing aangevraagd moet worden en/ of volgens een goedgekeurde gedragscode gewerkt moeten worden.